

Lithium a mangan - je ještě čas?

4.6.2025 - | Česká strana sociálně demokratická

Sociální demokraté za Sobotkovy vlády, tedy zhruba v době, kdy Čína investovala miliardy dolarů do těžební infrastruktury v Kongu a kdy totéž investovala automobilka TESLA do těžby lithia v Mexiku, připravili strategii, jak klíčové strategické suroviny (Lithium, Rubidium, popř. Cín a Wolfram na Cínovci a Mangan ve Chvaleticích) těžit a zpracovávat v ČR a tím připravit i půdu pro investici do tuzemské Gigafactory tak, aby zdejší a potažmo evropský automobilový průmysl nebyl závislý na dovozu těchto strategických surovin. Za tím účelem ministři Sobotkovy vlády schválili státní surovinovou strategii, prodloužili firmě GEOMET licenci ke geologickému průzkumu na Cínovci, uzavřeli Memorandum s australskou firmou European Metals Holdings (EMH) o těžbě lithia a podpořili výstavbu závodu na těžbu manganu (z hlušiny) ve Chvaleticích. A dovolím si tvrdit, že pokud by tento plán byl včas realizován, nyní bychom byli „baterkářskou“ velmocí my, a nikoliv jen Čína.

Na malém českém rybníčku si však všichni závidíme. Komunisté svolali mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny, na které za podpory zejména poslanců ANO, které vycítilo poprvé příležitost vyhrát volby, označili podpis Memoranda s EMH za zradu lidu a národních zájmů. Dolní komora českého parlamentu nakonec usnesením vyzvala vládu, aby memorandum s Australany zrušila. Hnutí ANO skutečně tenkrát v důsledku tohoto politického podrazu (připomínáme, že jeho ministr Brabec se na projektu přímo podílel) volby vyhrálo, ale za jakou cenu?

Babišova vláda sice po třech letech svého vládnutí docílila toho, že do GEOMETU majetkově prostřednictvím Severočeských dolů vstoupila skupina ČEZ (obchodní podíl 51%), nicméně krom faktického zdržení průzkumných prací, významně znechutila zkušené investory, kteří za EMH (nyní jen s 49% obchodním podílem v GEOMETU) stáli. Škody způsobené malicherným politickým zásahem, kterým byli profesionální investoři označeni za zloděje, kteří kradou „za bílého dne“, ani kapitálový vstup ČEZu zcela nenahradil. Od té doby záměr brzdí i spory o metodu úpravy rudy a o využití Rubidia, kterého je v rudě zhruba stejně jako lithia. Po politické masáži Sobotkovy vlády si už dnes též nikdo nedovolí navrhnout přehodnocení příliš vysokých sazeb úhrady z těžby těchto nerostů, což též ohrožuje rentabilitu projektu. Komunisté spolu s Babišem tak zlikvidovali nejen dominanci sociální demokracie na středo-levicovém politickém spektru, ale především pohřbili příležitost, kterou i kdybychom dnes oživil, už rozhodně nemůžeme označit za realizovanou „just in time“. Mají tak lví podíl i na nynějších problémech nejen českého automobilu.

Pod Cínovcem v Krušných horách stále zůstává 3-5 % světových zásob lithia. Pokud chceme zachránit automobilový průmysl a stát se jedním z lídrů v akumulaci elektrické energie a pokud chceme vytvořit ucelený řetězec výroby a zpracování lithia a výroby baterií na českém území a s tím související boom příležitostí pro českou vědu, výzkum a vzdělávání, pak o tom musíme rozhodnout ve volbách. Sociální demokraté podporují projekty těžby na Cínovci i druhotné těžby manganové rudy ve Chvaleticích. Zároveň garantujeme, že tyto projekty budou realizovány šetrně k životnímu prostředí a že budou mít minimální dopad na zatížení krajiny a život obyvatel v regionů. Nyní je znovu před volbami a je načase, aby někdo voličům připomněl, kdo za zájmy českých občanů stál a stojí dodnes.

<https://socdem.cz/akt-aktuality/lithium-a-mangan-je-jeste-cas>